

Nr 35.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående återuppförande av ett nedbrunnet exercishus i Karlskrona m. m.; given Stockholms slott den 13 januari 1933.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

G U S T A F.

Ivar Vennerström.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13 januari 1933.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, NOTHIN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anhåller chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Vennerström att få underställa Kungl. Maj:ts prövning en av myndigheterna gjord framställning om beredande av medel för återuppförande av ett nedbrunnet exercishus i Karlskrona m. m. samt anför därvid följande.

Den 3 december 1931 på morgonen utbröt eldsvåda i exercis- (gymnastik-) huset tillhörande Kronobergs regementes detachements etablissemang i Karlskrona m. m. samt anför därvid följande.

Bihang till riksdagens protokoll 1933. 1 saml. Nr 35—38.

krona. Ifrågavarande byggnad jämte tre intill densamma belägna mindre förrådshus med däri förvarad materiel m. m. förstördes.

Efter det förhör ägt rum för utronande av orsaken till den timade eldsolyckan, gjordes saken till föremål för undersökning vid särskilda krigsrätten i Karlskrona. Vederbörande åklagare förklarade sig emellertid, med hänsyn till vad i ärendet förekommit, sakna anledning framställa något ansvars- eller ersättningsyrkande utan hemställde, att ärendet måtte avskrivas. Enligt beslut den 7 januari 1932 lät krigsrätten härvid bero och avskrev ärendet från vidare åtgärd.

I skrivelse till arméförvaltningens fortifikationsdepartement den 11 januari 1932 har *chefen för Kronobergs regementes detachement i Karlskrona* i fråga om den brunna exercisbyggnadens återuppförande anfört, bland annat, följande.

För utbildningens behöriga bedrivande vid nämnda detachement och vid Göta ingenjörkårs kustingenjörkompani i Karlskrona vore det oundgängligen nödvändigt att äga tillgång till ett exercishus. Möjlighet att begagna flottans eller kustartilleriets gymnastiklokaler föreläge icke. Avståndet till dessa byggnader vore nämligen så stort, att förflyttningen fram och tillbaka krävde en tid av minst en timma. Den enda icke militära lokal, som kunde komma i fråga till förhyrning — norra folkskolans (tullskolans) gymnastiklokal — vore för ändamålet alldeles för liten och kunde med hänsyn till barnens undervisning endast få begagnas i mycket ringa utsträckning. För närvarande kunde den sålunda disponeras endast 4 timmar i veckan av detachementet och kustingenjörkompaniet.

Ombyggnad av endera av de två inom detachementets etablissemang befintliga barackerna till exercishus vore väl icke utesluten, men för att ett tillfredsställande resultat därigenom skulle ernås, torde det erfordras så omfattande arbeten, att nämnvärd besparing gent emot kostnaderna för nybyggnad icke erhöles. Härtill komme, att barackerna redan vore starkt tagna i anspråk såsom förrådslokaler och bleve fullständigt utnyttjade för sistnämnda ändamål, om planerad överflyttning av landstormsmateriel till etablissemanget komme till stånd och nybyggnadsarbeten för de brunna mindre förrådsbyggnaderna skulle undvikas.

Detachementschefen finge därför föreslå, att det nedbrunna exercishuset ersattes genom nybyggnad å samma plats. Det nya huset borde givas ungefär samma storlek som det gamla, så att gymnastik kunde äga rum i kompaniförband. Den ringa tillgången på befälspersonal medgäve nämligen icke uppdelning på ett flertal mindre gymnastikavdelningar. Byggnadsarbetena borde igångsättas utan dröjsmål, på det att nu rådande svårigheter för utbildningsarbetet måtte så snart omständigheterna medgäve bliva undanröjda.

Chefen för södra arméfördelningen har i avgivet yttrande tillstyrkt detachementschefens framställning.

Med överlämnande av ifrågavarande framställning m. fl. handlingar hava *arméförvaltningens artilleri- och fortifikationsdepartement* uti skrivelse till Kungl. Maj:t den 19 oktober 1932 anfört i huvudsak följande.

Fortifikationsdepartementet, som även funnit det oundgängligen nödvändigt, att den brunna exercisbyggnaden snarast möjligt återuppfördes, hade låtit utarbeta ritningar till exercishus vid detachementet, mot vilka arméfördelningschef och detachementschef icke haft något att erinra. Kostnaderna för byggnaden, som enligt verkställd beräkning uppginge till 95,000 kronor, hade kunnat nedbringas till detta belopp genom att nybyggnaden gjordes något mindre än den brunna.

För exercishusets förseende med gymnastikmateriel erfordrades i enlighet med införskaffad offert ett belopp av 14,000 kronor. För ersättande av den under artilleri- och fortifikationsdepartementens förvaltning stående vid branden förstörda materielen, betingande en kostnad av 5,617 kronor 73 öre, borde anvisas i runt tal 5,600 kronor.

Behovet av ett exercishus för detachementet hade jämväl framhållits av riksdagens militieombudsman, vilken uti skrivelse till fortifikationsdepartementet i anledning av en den 22 september 1932 förrättad inspektion vid detachementet uttalat, att avsaknaden av exercishus tydligen vore menlig för gymnastik- och andra övningars bedrivande.

Med anledning av vad sålunda anförts hemställde artilleri- och fortifikationsdepartementen, att Kungl. Maj:t måtte av det i riksstaten för budgetåret 1932/1933 utom huvudtitlarna uppförda anslaget för oförutsedda utgifter anvisa ett belopp av $(95,000 + 14,000 + 5,600 =)$ 114,600 kronor för återuppförande i huvudsaklig överensstämmelse med uppgjorda ritningar av nytt exercishus vid Kronobergs regementes detachement i Karlskrona etablissement samt för förnyande av viss materiel därstädes.

I utlåtande den 9 november 1932 har *statskontoret* anført, att från ämbetsverkets sida intet vore att erinra mot att kostnaderna för återuppförande av det nedbrunna exercishuset samt för ersättande av den vid eldsvådan förstörda materielen, tillsammans uppskattade till 114,600 kronor, bestredes från förslagsanslaget till oförutsedda utgifter i allmänhet.

Av vad i ärendet förekommit och efter att vid besök på platsen hava inhämtat kännedom om förhållandena, har jag blivit övertygad om behovet utav att en ny exercisbyggnad snarast uppföres i den brunnas ställe. Den nya byggnaden torde läggas på samma plats som den brunna och böra utföras i huvudsaklig överensstämmelse med det utav fortifikationsdepartementet utarbetade förslaget. Enligt den verkställda beräkningen, mot vilken jag ej har något att erinra, uppgå kostnaderna för ändamålet — erforderlig utrustning med gymnastikmateriel inbegripen — till 109,000 kronor. I betraktande av beloppets storlek och utgiftens opåräknade natur, ansluter jag mig till förslaget, att medel till bestridande av de beräknade byggnads- och inredningskostnaderna anvisas från det för innevarande budgetår utom huvudtitlarna uppförda förslagsanslaget till oförutsedda utgifter i allmänhet. Från detta anslag torde ock böra utgå ersättning med tillhoppa 5,600 kronor för den vid eldsvådan förstörda, under artilleri- och fortifikationsdepartementens förvaltning stående materielen. Riksdagens medgivande till den sålunda avsedda medelsanvisningen torde böra inhämtas.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

Departements-
chefen.

Kungl. Maj:ts proposition nr 35.

att av det i riksstaten för budgetåret 1932/1933 uppförda förslagsanslaget till oförutsedda utgifter i allmänhet ett belopp av högst 114,600 kronor må tagas i anspråk för uppförande av ett nytt exercishus i Karlskrona i stället för det, som den 3 december 1931 nedbrunnit, samt till ersättande av en del vid branden förstörd materiel.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Georg Z. Topelius.
